

## Küreselleşmenin Eğitim Politikalarına Etkisine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Davut Arkadaş<sup>1</sup>, Bahar Arkadaş<sup>2</sup>, Yasemin Keskin<sup>3</sup>, Abdullah Oymak<sup>4</sup>

DOI 10.5281/zenodo.8420834

### Özet

Küreselleşmenin eğitim politikalarına ve eğitim sistemine olan etkilerini öğretmenlerin gözünden değerlendirmesi bakımından oldukça önemlidir. Öğretmenler, eğitim alanında önemli paydaşlardır ve onların görüşleri, eğitim politikalarının ve uygulamalarının şekillenmesinde büyük bir etkiye sahiptir. Bu çalışma, öğretmenlerin düşüncelerini anlamak ve küreselleşmenin eğitimdeki etkilerini açıklamak için nitel araştırma yöntemlerini kullanarak derinlemesine bir analiz sunmak için tasarlanmıştır. Çalışmanın amacı küreselleşmenin eğitim politikalarına etkine yönelik öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bu çalışma nitel araştırma tekniklerinden biri olan durum çalışması ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu maksimum çeşitlilik örnekleme ile araştırmaya dahil edilen 18 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak 5 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmanın verileri yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler, içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, katılımcı öğretmenlerin küreselleşmenin eğitim politikalarına ve eğitim sistemine etkilerini değerlendirdiği dört tema ve alt temalar bulunmaktadır. İlk tema, küreselleşmenin olumlu etkilerini vurgularken, ikinci tema olumsuz etkilere odaklanmaktadır. Üçüncü tema, eğitimde küreselleşmenin olumlu sonuçlarına dair görüşleri içermekte ve son tema ise eğitim politikalarının öğretmenler üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Araştırma, küreselleşme ve eğitim arasındaki karmaşık ilişkiyi anlamamıza yardımcı olmaktadır.

**Anahtar Kelimeler:** küreselleşme, eğitim, öğretmen

### Abstract

It is quite high in terms of evaluating the effects of globalization on education policies and the education system from the perspective of teachers. Teachers are important stakeholders in the field of education and their views have a great influence on shaping educational policies and practices. This study is designed to provide an in-depth analysis using qualitative research methods to understand teachers' thoughts and explain the effects of globalization in education. The aim of the study is to identify teachers' views on the impact of globalization on education policies. This study was conducted with a case study, which is one of the qualitative research techniques. The study group of the research consists of 18 teachers who were included in the research with maximum diversity sampling. A semi-structured interview form consisting of 5 open-ended questions was used as a data collection tool. The data of the study were collected through face-to-face interviews. The data obtained from the interviews were analyzed using content analysis. According to the results of the study, there are four themes and sub-themes in which the participant teachers evaluate the effects of globalization on education policies and the education system. While the first theme emphasizes the positive effects of globalization, the second theme focuses on the negative effects. The third theme includes views on the positive outcomes of globalization in education and the last theme addresses the effects of educational policies on teachers. The research helps us understand the complex relationship between globalization and education.

**Keywords:** globalization, education, teacher

<sup>1</sup> Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, [davutarkadas47@gmail.com](mailto:davutarkadas47@gmail.com)

<sup>2</sup> Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, [zeytinyapragim@hotmail.com](mailto:zeytinyapragim@hotmail.com)

<sup>3</sup> Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, [yaseminkeskins@gmail.com](mailto:yaseminkeskins@gmail.com)

<sup>4</sup> Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, [abdullah.oymak@gmail.com](mailto:abdullah.oymak@gmail.com)

**Giriş**

Ulusların ekonomik, sosyal ve teknik alanlardaki yakınlaşması, ikili iş birliğini güçlendirmiş ve değişen ve gelişen bir dünyada koordineli hareket etme ihtiyacını artırmıştır. Küreselleşme süreci, ulusların birlikte ve küresel eğilimler doğrultusunda hareket etme ihtiyacını doğurmuştur. Küreselleşme, İngilizce "globalization" teriminin Türkçeye çevrilmiş halidir. Bu Amerikan fikri, uluslararası literatüre etkin bir şekilde dahil edilmiş ve artık kabul görmüştür (Dağlı, 2007).

İnsanlar, tarihin akışı içinde son yüzyılda yaşadıkları değişimleri ve ilerlemeleri büyük bir yoğunlukla hissetmişlerdir. Bu değişim ve ilerlemeler Amitai Etzioni tarafından postmodernizm, George Lichteim tarafından post-burjuva toplumu, Herman Kahn tarafından post-ekonomik toplum, Peter Drucker tarafından bilgi toplumu ya da post-kapitalist toplum ve Daniel Bell tarafından post-endüstriyel toplum olarak adlandırılmıştır (Aktaran Yılmaz, 2004).

Küreselleşme, çeşitli siyasi, dini ve sosyal kurumlar aracılığıyla dünya kültürlerini tarihsel olarak etkilemiş ve şekillendirmeye yardımcı olmuştur (Merriman ve Nicoletti, 2008: 18). Son zamanların en popüler konularından biri olmasının yanı sıra, birçok yönü siyasi ve akademik çevrelerde ele alınmaktadır. Küreselleşme, en geniş anlamıyla, uluslararası ilişkilerin -siyasi, ekonomik ve kültürel- büyümesinin yanı sıra hem fiziksel hem de maddi olmayan değerlerin ulusal sınırların ötesine taşınması anlamına gelmektedir. Küreselleşmeden etkilenen tek alanlar siyasi ve ekonomik alanlar değildir. Kültür, hukuk, eğitim ve eğlence, ekonomiler ve uluslar arasında artan ilişkiler ve alışverişlerden etkilenen sosyal alanlardan sadece birkaçıdır (Acar, 2004). Şentürk'e (2007) göre küreselleşme, sınırların ortadan kalktığı, dünyanın tek bir alan olarak tasavvur edildiği ve evrensel insanlık durumu kavramının bağımlılık duygularını artırdığı bir süreçtir. Küreselleşme ekonomik bir olgu olmasının yanı sıra siyasi, teknik ve kültürel bir olgudur (Giddens, 2000).

Kültürel değerlerin hızla yayılması, bu sektördeki insanlar arasındaki temasın kültürel benzerliği artırması ve koşullara tepki olarak bölgesel kültürlerin yeniden canlanması, alt kültürlerin yükselişi ve kimlik politikaları, kültürel boyutla ilişkili etkilerin açıklanmasına katkıda bulunmaktadır. Bilginin hızlı hareketi ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişimi teknik boyutun örnekleridir ve hepsi de diğer boyutlarda görülen sonuçlara katkıda bulunur. Uluslararası sermaye örgütleri, uluslararası yatırım, uluslararası rekabet ve işgücü, ürün ve hizmetlerin uluslararası hareketliliği ekonomik boyutun bir parçası olarak kabul edilmektedir (McBurnie, 2001).

Daha küçük, daha paylaşılan bir dünya fikri ve insanlığın bilim, teknoloji, toplum, siyaset ve ekonomi alanlarındaki ilerleme derecesi küreselleşme olarak adlandırılmaktadır. Küreselleşme, daha geniş bir çerçevede ele alındığında, uluslararası bağların siyasi, ekonomik ve sosyal cephelerde güçlenmesi ve genişlemesi; farklı kültürlerin ve onların maddi ve manevi değerlerinin daha iyi anlaşılması; ikili bağların derinleşmesi ve hem maddi hem de manevi birikim ve değerlerin uluslararası sınırlar ötesine aktarılması anlamına gelmektedir (DPT, 1995). Ürünlerin ve paranın hareketi küreselleşmenin tek yönü değildir. Sınırların eskiye oranla daha az belirginleştiğini, zaman ve mekânın eski önemini yitirdiğini ve sosyal ilişkilerin derinleştiğini gösterir (Bozkurt, 2000: 17). Küreselleşme sonucunda ülkelerin sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik ve eğitim sistemlerinde hem yararlı hem de kötü yönde değişim ve ilerlemelerin meydana geldiğini söylemek mümkündür.

Eğitim ve küreselleşme birbiriyle yakından ilişkilidir. Bir uygarlık büyük ölçüde eğitim sistemi tarafından şekillendirilir (Çelik ve Gömleksiz, 2000). Toplumsal örgütlenmenin en temel kurumlarından biri eğitimidir. Eğitim, toplumsal yapının bir bileşeni olduğu için, günümüzün hızla gelişen ve değişen dünyasında meydana gelen değişimlerden ayrı tutulması mümkün değildir. Eğitimdeki bir değişim, toplumsal yapının diğer yönlerini de etkiler ve diğer yönlerde meydana gelen değişimlere karşı her zaman duyarlıdır (Eserpek, 1978). Eğitim, toplumu amaçlanan ya da istenen yönde etkileyebilmek için sosyal yapıdaki değişikliklere uyum sağlamalıdır (Özdemir, 2011). Eğitim ve toplumsal dönüşüm birbirini dışlamaz, aksine karşılıklı bir bağlantıya sahiptir. Şişman'a (2006) göre, eğitim toplumsal değişimin hem nedeni hem de sonucudur.

Özellikle 20. yüzyılın son çeyreğinde yoğunlaşan değişimler, siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda da değişimleri gerekli kılmıştır. Toplumun temel çerçevesini oluşturan bilgi, bu dönüşümü sağlayan şeydir. Her konuda olduğu gibi eğitim de bu bilgi sisteminden büyük ölçüde etkilenmekte ve değişmektedir. Çok sayıda sanayileşmiş ve gelişmekte olan ülke son yıllarda eğitim sistemlerini bir dizi yenilikle geliştirmiştir. Bu yenilikler, sistemik reformlar, teknolojik olarak etkinleştirilmiş modern eğitim kurumlarının geliştirilmesi, öğretmenlerin mesleki bilgi ve beceri setlerinin artırılması ve okul yönetimindeki yenilikler yoluyla öğretme-öğrenme sürecini geliştirmek için tasarlanmış bir dizi politika ve uygulamayı kapsamaktadır (Karip, 1996).

Küreselleşmenin bir sonucu olarak, dünya çapında bilgi ve hızlı sosyal değişimlerin bir sonucu olarak gelişen teknoloji ve bilginin eğitim üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğu açıktır. Eğitim programlarının büyümesi ve çeşitlenmesi de bu etkilerden kaynaklanmaktadır. Hesapçıoğlu (2001), eğitim programlarının hızla gelişmesinin ve değişmesinin nedenlerini şu şekilde sıralamaktadır:

- Nitelikli işgücüne olan ihtiyacın artması,
- Öğrencilerin ihtiyaçları, ilgi alanları ve yetenekleri arasında ayırım yapmak,
- Kişisel ve toplumsal talepler arasında bir bağlantı kurma arzusu,
- Bilginin hem nicelik hem de nitelik açısından büyümesi ve yeniden düzenlenmesi,
- Teknolojideki gelişmelerin eğitim üzerindeki etkisi,
- Kişiye özel eğitimin öneminin giderek daha fazla kabul görmesi
- Yaşam boyu eğitim ihtiyacı,
- Bilgi sahibi olan ve bunu uygulayabilen insanlara duyulan ihtiyaç,
- Yaratıcı ve faydalı bireyler üretme ihtiyacı,
- Temel disiplinler arası beceri geliştirme;
- Deneyime dayalı öğrenme ve öğrenmenin yerini geleneksel eğitim ortamlarından uzaklaştırma.

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana ilköğretim sistemlerinde 1924, 1926, 1936, 1939, 1948, 1962, 1968, 1997, 2005, 2009, 2013 ve 2018 yıllarında değişiklikler yapılmıştır. Özellikle son birkaç yılda aile biriminde, sosyal dokuda, siyasi alanda, eğitim kalitesinde, insan haklarında ve demografik yapıda meydana gelen önemli değişiklikler, eğitim sisteminin bu değişikliklere uyarlanmasını ve geleceğin dünyasının taleplerinin dikkate alınmasını gerektirmiştir. Dumlu'ya (2009) göre, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan araştırmalar, üniversitelerde yapılan lisansüstü tezler ve diğer çalışmalar, ilgili tüm taraflardan ve toplumsal kesimlerden

alınan geri bildirimler, son on-on beş yılda eğitim programlarında değişim ve dönüşüme ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

Çalışmanın amacı küreselleşmenin eğitim politikalarına etkine yönelik öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1-Öğretmenlerin küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisi hakkında düşünceleri nasıldır?
- 2- Öğretmen görüşlerine göre küreselleşme süreci, eğitim sisteminde hangi zayıf yönleri ortaya çıkarabilir?
- 3- Öğretmen görüşlerine göre eğitimde küreselleşmenin olumlu etkileri nelerdir?
- 4- Öğretmen görüşlerine göre küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne etkisi nasıldır?
- 5- Öğretmen görüşlerine göre eğitim politikalarının iş yükü ve öğretim yöntemleri üzerindeki etkileri nasıldır?

## **Yöntem**

### **Araştırmanın deseni**

Bu çalışmada nitel araştırma tekniklerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışmaları, bir durumu araştırmacı tarafından değiştirilmeden, şu anda olduğu gibi göstermeye çalışan çalışma türleridir. Tipik olarak durum çalışmaları, karmaşık sosyal olguları anlamak için kullanılır ve "neden?" ve "nasıl?" sorularına odaklanarak araştırmacının "hedeflenen durumu" derinlemesine ve ayrıntılı bir şekilde ortaya koymasına yardımcı olur (Yin, 2013). Birden fazla katılımcının görüşlerini değerlendirmek ve konu bağlamında tartışmak gibi nedenlerle, bu çalışmada durum çalışması tekniği kullanılmıştır.

### **Çalışma grubu (örneklem)**

2022-2023 eğitim-öğretim yılında Ankara'nın merkez ilçelerinde Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı liselerde görev yapan 18 öğretmen çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin seçiminde maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2011) göre, maksimum çeşitlilik örnekleminin temel amacı, potansiyel çalışma katılımcılarının çeşitli özelliklerini en üst düzeyde doğru bir şekilde temsil etmektir. Sonuç olarak, örneklem için öğretmenler seçilirken cinsiyet, okul türü, kıdem, yaş, eğitim düzeyi ve branş gibi çeşitli geçmişleri temsil etmelerine özen gösterilmiştir. Bu faktörler, çalışma gerçekleştirilmeden önce yapılan literatür araştırması, uzmanların değerlendirme sonuçlarına göre konunun tanımlanmasında önemli görülmektedir.

**Tablo 1:** Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri

Demografik Sorular	Kategoriler	n	%	Toplam
Cinsiyet	Erkek	11	61,1	18
	Kadın	7	38,9	
Yaş Durumu	20 - 29 Yaş	1	5,6	18
	30 - 39 Yaş	9	50,0	
	40 - 49 Yaş	8	44,4	
Mesleki Kıdemi	01 - 09 Yıl	5	27,8	18
	10 - 19 Yıl	7	38,9	
	20 - 29 Yıl	6	33,3	
Branşı	Biyoloji	1	5,6	18
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	5,6	
	Fizik	1	5,6	
	Matematik	1	5,6	
	Sosyal Bilgiler	1	5,6	
	Tarih	1	5,6	
	Türkçe	1	5,6	
	İngilizce	2	11,1	
	Türk Dili ve Edebiyatı	2	11,1	
	Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik	3	16,7	
Öğrenim Durumu	Sınıf Öğretmeni	4	22,2	18
	Lisans	10	55,6	
	Yüksek Lisans	8	44,4	

Araştırmaya katılan toplam 18 kişinin cinsiyet dağılımı şu şekildedir: Katılımcıların %61,1'i erkek (11 kişi) iken %38,9'u kadındır (7 kişi). Katılımcıların %5,6'sı (1 kişi) 20 - 29 yaş aralığındadır. %50,0'si (9 kişi) 30 - 39 yaş aralığındadır. %44,4'ü (8 kişi) ise 40 - 49 yaş aralığındadır. Katılımcıların %27,8'i (5 kişi) 01 - 09 yıl mesleki kıdeme sahiptir. %38,9'u (7 kişi) 10 - 19 yıl mesleki kıdeme sahiptir. %33,3'ü (6 kişi) 20 - 29 yıl mesleki kıdeme sahiptir. Katılımcıların branşlara göre dağılımı: Biyoloji öğretmenleri: %5,6 (1 kişi), Din Kültürü ve Ahlak, Bilgisi öğretmenleri: %5,6 (1 kişi), Fizik öğretmenleri: %5,6 (1 kişi), Matematik öğretmenleri: %5,6 (1 kişi), Sosyal Bilgiler öğretmenleri: %5,6 (1 kişi), Tarih öğretmenleri: %5,6 (1 kişi), Türkçe öğretmenleri: %5,6 (1 kişi), İngilizce öğretmenleri: %11,1 (2 kişi), Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri: %11,1 (2 kişi), Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik uzmanları: %16,7 (3 kişi), Sınıf Öğretmeni: %22,2 (4 kişi)'dir. Katılımcıların öğrenim durumu: Lisans mezunu katılımcılar: %55,6 (10 kişi), Yüksek Lisans mezunu katılımcılar: %44,4 (8 kişi) şeklindedir.

### Veri toplama araçları

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma durum deseni kullanılarak gerçekleştirildiği için veri toplama stratejisi olarak görüşme tekniği tercih edilmiştir. Görüşme tekniği, araştırmacılara katılım, esneklik ve olgulara ilişkin deneyim ve yorumların ortaya çıkarılmasında olanak sunmaktadır (Çepni, 2010; Yıldırım ve Şimşek, 2018). Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken ilgili literatür dikkatle incelenmiş ve konu ile ilgili sorular hazırlanmıştır. Formun giriş bölümünde araştırmacının amacı, tekniği, prosedürü, katılımcıdan beklentiler, araştırmaya gönüllü katılım ve uyulması gereken etik kurallar belirtilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda 5 (beş) demografik sorunun

yanı sıra 5 (beş) açık uçlu soruya yer verilmiştir. Veri toplama aracının geçerliliğini test etmek için eğitim yönetimi ve politikası alanında üç, nitel araştırma alanında bir uzmana ve iki okul müdürüne danışılmıştır.

### **Verilerin toplanması**

Çalışmanın verileri yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Katılımcılar önceden aranarak görüşmenin amacı anlatılmış ve ortalama bir saat için randevu vermeleri istenmiştir. 18 katılımcı ile tercihlerine uygun ortamlarda görüşülmüş ve görüşmelerden elde edilen materyaller derhal yazıya dökülmüştür. Çalışma grubuyla yapılan görüşmelerde kayıt cihazı kullanılmamıştır. Derinlemesine sonuçlar elde edilmek istendiği için görüşmeler 35 ila 120 dakika arasında sürmüştür. Araştırma grubunda görüşülen tüm katılımcılara, katılımcıların bakış açılarını derinlemesine değerlendirmek amacıyla, verdikleri yanıtlar doğrultusunda "nasıl bir şey olduğu", "neden olduğu", "nasıl olduğu" ve "neleri içerdiği" hakkında derinlemesine sorular sorulmuştur.

### **Güvenilirlik ve Geçerlilik**

Nitel araştırmada geçerlilik, araştırmacının incelenen olguları ne kadar nesnel bir şekilde tanımladığını ifade eder. Öncelikle çalışma bulgularının doğruluğu ile ilgilidir. İç geçerlilik, araştırmacının kullandığı araç veya yaklaşımı kullanarak değerlendirmek istediği verileri gerçekten ölçüp ölçemeyeceği ile ilgilidir (Yıldırım & Şimşek, 2011). Dış geçerlilik ise kullanılan veri toplama aracının benzer gruplarda karşılaştırılabilir bulgular verip vermeyeceği ile ilgilidir. Bu çalışmanın analizinin iç geçerliliği ile ilgili olarak, öncelikle elde edilen kategorilerin ve içeriklerin bir bütün olarak anlamlı olup olmadığını ve araştırmadan elde edilen bilgilerin uygun bir şekilde kategorize edilip edilmediğini görmek için üç iç tutarlılık kontrolü yapılmıştır. LeCompte ve Goetz (1982, aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2018), çalışmanın iç güvenilirliğini artırmak için kullanılabilir birkaç yol olduğunu belirtmiştir. Bu tekniklerden biri, veri analizinden elde edilen bulguların farklı bir araştırmacı tarafından doğrulanmasıdır. Söz konusu tekniğe göre, çalışmanın güvenilirliği için analiz prosedürü ve analiz sonuçları hakkında profesyonel bir görüşe başvurulmuştur. Orijinal bilgilere geri dönülerek bu noktada yapılan tartışmalar doğrulanmış ve her adımda mutabakata varılarak ilerlenmiştir.

### **Verilerin analizi**

Görüşmelerden elde edilen veriler, yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımı doğrultusunda içerik analizi kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen verilerin kavramsallaştırılması, gelişen fikirler doğrultusunda mantıksal olarak yapılandırılması ve ardından verileri açıklayan konunun bulunması, karakterize edilmesi ve sınıflandırılması süreci içerik analizi olarak bilinmektedir. Başka bir deyişle, içerik analizinin temel adımı, karşılaştırılabilir materyalleri belirli fikirler ve temalar çerçevesinde gruplamak, daha sonra bunları okuyucuya anlamlı gelecek şekilde düzenlemek ve yorumlamaktır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Ebeveyn görüşmelerinden elde edilen cümlelerdeki fikirler, tümevarım yöntemi kullanılarak içerik analizinde birimler olarak kullanılmıştır. Her bir kavram gruplanırken bağlam bölgeleri dikkate alınmıştır. Bu gruplama işleminin ardından, her bir grubun hangi temayı ifade edebileceğini belirlemek için her bir grup ve tüm cümle grupları ayrı ayrı incelenmiş tema kod ve frekanslar ile yorumlanmıştır.

### Bulgular

Bu bölümde, araştırma kapsamında gerçekleştirilen görüşmelere ait bulgular bulunmaktadır. Görüşme esnasında katılımcı öğretmenlere küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisine yönelik bazı sorular sorulmuştur. Sorulan sorular ve verilen cevaplara yönelik oluşturulmuş temalar ve verilen cevapların içerisinden seçilmiş örneklerden bazıları bu bölümde yer almaktadır. Katılımcılara ilk olarak *“Küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisi hakkında düşüncelerinizi paylaşır mısınız?”* sorusu yöneltilmiştir. Verilen cevaplara yönelik bulgular, Tablo 2’de yer almaktadır:

**Tablo 2:** Küreselleşmenin Eğitim Politikalarına Etkisi Hakkında Katılımcı Görüşleri

Temalar	Alt Temalar	f	Katılımcı
<b>Küreselleşmenin Eğitim Politikalarına Olumlu Etkileri</b>	Üniversitenin uluslararası rekabete ve iş birliğine açılması	3	Ö7,8,16
	Eğitim politikalarında değişim ve dinamizm	2	Ö6, Ö8
	Eğitimde dünya standartları ve karşılaştırılabilirlik	2	Ö8, Ö13
	Eğitimin ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara göre düzenlenmesi	2	Ö2,15
	Farklı ülkelerde eğitim alma ve farklı kültürleri tanıma olanağı	2	Ö5, Ö9
	Bilgi ve teknoloji transferinin hızlanması	1	Ö8
	Demokratik ve insan haklarına saygılı bireylerin yetişmesi	1	Ö1
	Kültürel çeşitliliğin artması	1	Ö8
	Küresel konuların ders içeriklerine yansımaları	1	Ö10
	Uzaktan eğitim, açık öğretim, hibrit eğitimin yaygınlaşması	1	Ö16
<b>Küreselleşmenin Eğitim Politikalarına Olumsuz Etkileri</b>	Yaşam boyu öğrenmede artış	1	Ö16
	Dilde kullanılan yabancı kökenli kelimelerin artması	1	Ö10
	Eğitim sisteminin gelişmiş ülkelerin etkilerine açık hale gelmesi	1	Ö18
	Eğitimde özelleştirme ve ticarileşmenin artması	1	Ö8
	Eğitimde sosyal adalet ve eşitliğin zedelenmesi	1	Ö8
	Gelişmiş ülkelerin siyasi, ekonomik hegemonyalarının güçlenmesi	1	Ö3
	Yabancı dil (İngilizce) öğreniminin zorunlu hale gelmesi	1	Ö10

Katılımcı öğretmenlerin, küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisi hakkındaki düşüncelerine ilişkin soruya vermiş oldukları cevapları incelendiğinde; iki tema ve 17 alt tema tespit edilmiştir. Küreselleşmenin eğitim politikalarına olumlu etkileri isimli birinci tema altında en fazla küreselleşmenin üniversitelerin uluslararası rekabete ve iş birliğine açılması görüşünün dile getirildiği görülmektedir. Ayrıca küreselleşmenin eğitim politikalarında değişim ve dinamizm etkisi, eğitimde dünya standartlarını yakalama ve karşılaştırılabilirlik etkisi, farklı ülkelerde eğitim alma ve farklı kültürleri tanıma olanağı etkileri yer almaktadır. 1. Tema altında yer verilen yanıtların son sıralarında uzaktan eğitim, açık öğretim, hibrit eğitimin yaygınlaşması ile yaşam boyu öğrenmede artış görüşleri yer almaktadır. Küreselleşmenin eğitim politikalarına olumsuz etkileri isimli birinci tema altında yer alan katılımcı görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

*“Dönüşümün hızlıca yaşandığı günümüzde eğitimin de bu dönüşümle beraber yeni boyutlara taşındığını, bilginin yenilenerek bireye aktarıldığı daha demokratik ve insan haklarını gözeten bireyler yetişmesine katkı sağladığını düşünüyorum.” (Ö1)*

*“Küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisinin olumlu yöndedir. Günümüzde, teknoloji çağında insanlara farklı kültür ve coğrafyalarda eğitim alabilme olanağı sunulmuştur.” (Ö5)*

*“Günümüzde küresel alanda rekabet edebilen birçok üniversite, bilimsel eğitim temelli, nitelikli, yetenekli, çalışma hayatının sosyal ve ekonomik ilerlemesindeki gereksinimlere kolay adapte olabilen kişileri yetiştirilebilmesi için eğitim kalitesini iyileştirmeye büyük önem vermektedir. Bunu yapabilen üniversiteler, küresel çapta ülkelerin rekabet durumlarını doğru biçimde anlamaya başlamış, mevcut durumunu uluslararası karşılaştırarak, bilimsel olarak sahip olduğu eğitim özelliklerini ve gelişim hedeflerini belirlemiş, belirlediği hedeflere doğru istikrarlı ve sıkı çalışarak ilerlemeye devam etmektedir. Böylece uluslararası alanda sürekli başarı ve artan deneyimlerle güçlü rekabet avantajı elde etmektedir. Eğitim kalitesini bu doğrultuda değerlendirip, iyileştiremeyen diğer eğitim kurumları, uluslararası rekabet ve iş birliklerine katılmadan elenmekte ya da varlığını devam ettirebilmek için ulusal alanda kabul görmeye çalışmaktadır.” (Ö7)*

*“Küreselleşen dünyaya uyum sağlamak amacıyla bizim eğitim sistemimizde de gençlerimizin farklı kültürleri tanıyabileceği Erasmus+ gibi farklı ülkelerdeki okullarda işbaşı gözlem yapabilecekleri, meslek liselerindeki stajlarını yapabilecekleri ya da öğrenci değişimi ile üniversite eğitimlerine devam edebilecekleri gençlik programları yer almaktadır. Öğrencilerimize ve öğretmenlerimize farklı kültürleri tanıyabilmeleri ve örnek uygulamaları deneyebilmeleri olanağı sunulmaktadır.” (Ö9)*

*“Türkiye’de eğitim sistemindeki yapılanma, iyileştirme, değişim ve dönüşüm çabalarının odağında konu hep kalitedir. Küreselleşmeyle beraber dünya standartlarında eğitim sistemi geliştirmek için eğitim politikaları yenilenmelidir.” (Ö13)*

*“Ekonomik ve sosyal gelişmeler devletlerin eğitim politikalarını etkilemektedir. Eğitim politikaları piyasanın ihtiyacı olan insan gücünü sağlamaktır. Bu nedenle küreselleşme sonucu ortaya çıkan yeni meslekler, iş kolları eğitim yoluyla ancak karşılanabilmektedir. Bu karşılıklı bir etkileşimi doğurmaktadır. Küreselleşme eğitimi, eğitim sonucu yetişen insan gücü ve meslekler de küreselleşmeyi pozitif anlamda etkilemektedir.” (Ö15)*

*“Küreselleşme ile eğitimde yaşam boyu öğrenme artmıştır. Küreselleşme ile Web tabanlı öğrenme, e-öğrenme, internetin kullanılması, uluslararası öğretim ve öğrenim ortaklıkları vb. önemi artmıştır. Küreselleşme il birlikte uzaktan eğitim, açık öğretim, hibrit eğitim dediğimiz kavramlar gün geçtikçe eğitim politikalarına yerleşmiştir. Küreselleşme ile eğitim bir rekabet haline gelmiştir.” (Ö16)*

Küreselleşmenin eğitim politikalarına olumsuz etkileri isimli ikinci tema altında yer alan ve hepsi de eşit sayıda ve birer kez dile getirilen görüşlerde, küreselleşmenin az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerin eğitim sistemleri ve politikaları üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekilmektedir. Dilde kullanılan yabancı kökenli kelimelerin artması, eğitimde özelleştirme ve ticarileşmenin artması, gelişmiş ülkelerin az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerdeki siyasi ve ekonomik hegemonyalarının güçlenmesi, yabancı dil (İngilizce) öğreniminin zorunlu bir hal alması gibi durumlar bu olumsuzluklara örnek olarak gösterilmektedir. Küreselleşmenin eğitim politikalarına olumsuz etkileri isimli ikinci tema altında yer alan katılımcı görüşlerinin bazıları şu şekildedir:



“Küreselleşme, günümüzde gelişmiş ya da az gelişmiş bütün ülkeleri ilgilendiren önemli sorunlardan biridir. Gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan ve az gelişmiş bütün ülkelerde hegemonyalarını sürdürmek için kıyasıya bir yarış içindedirler. Küreselleşmenin ülkeler bazında eğitimde, ekonomide, yönetimde, toplumsal yaşamda, kültürde, teknolojiye, siyasi alanda oluşturduğu hızlı değişimler, yeni ideolojilerin ve pazar arayışlarının doğmasına neden olmuştur. Bugün, medya ve sosyal ağlar yardımıyla insanlar dünyanın her yerinde birbirleri ile anında iletişim kurabilmekte, gelişmeleri takip edebilmektedir. Dolayısıyla dünya, gittikçe küçülmektedir.” (Ö3)

“Küreselleşme hayatı her anlamda etkilediği için ister istemez eğitim platformu da bundan etkilenmektedir. En çok etkisini görüldüğü alan ise yabancı dil öğretimidir. Artık küresel bir dil olan İngilizce öncelikle öğretilmesi gereken bir eğitim konusu haline geldi. Bunu yanında yabancı kökenli kelimelerin ders içeriklerine kadar girmesi yine bu etkinin bir göstergesidir. Ders konularında daha bütün dünyayı ilgilendiren küresel ölçekli konuların müfredata alınması yine bu yansımanın eseridir.” (Ö10)

“Küreselleşme eğitim politikalarına hem olumlu hem de olumsuz etki etmektedir.” (Ö14)

“Küreselleşme ile ülkelerin eğitim sistemleri açık hale geldi. Bu durum ülkelerin birbirlerinden daha fazla ve daha hızlı bir şekilde etkilenmeleriyle sonuçlanıyor.” (Ö18)

Katılımcılara ikinci sırada “Sizce küreselleşme süreci, eğitim sistemimizde hangi zayıf yönleri ortaya çıkarabilir?” sorusu yöneltilmiştir. Verilen cevaplara yönelik bulgular Tablo 3’te yer almaktadır:

**Tablo 3:** Küreselleşme Sürecinin Eğitim Sistemimizde Hangi Zayıf Yönleri Ortaya Çıkarabileceğine İlişkin Katılımcı Görüşleri

Temalar	Alt Temalar	f	Katılımcı
İçerik, Yöntem ve Uyum Sorunları	Teknolojik ve bilimsel gelişmelerin hızına ayak uyduramamak	5	Ö1, Ö6, Ö12, Ö13, Ö15,
	Eğitim sistemimizin deney, gezi ve gözlemden uzak ve ezber dayalı olması	2	Ö14,17
	Eğitim sistemimizin sınav ve test mantığına dayalı olması	2	Ö16, Ö18
	Eğitimde uluslararası standart, ölçme ve değerlendirme kriterlerinin oluşması	2	Ö8, Ö10
	Yabancı dil öğretimindeki yetersizlikler	2	Ö1, Ö8
	Çalışan iş gücünün değişen iş koşullarına uyum sorunları	1	Ö7
Kültürel Değişim ve Kimlik Sorunları	Kültürel erozyon ve kimlik kaybı	3	Ö5, Ö8, Ö9
	Gelenek ve göreneklerimiz unutulması	2	Ö2, Ö11
Eğitimde Adalet ve Fırsat Eşitliği ile İlgili Sorunlar	Eğitimde fırsat eşitsizliği ve sosyoekonomik farklılıklar	2	Ö3, Ö8
	Öğrenciler arasındaki dijital uçurumlar	1	Ö8

Katılımcı öğretmenlerin, küreselleşme sürecinin eğitim sistemimizin hangi zayıf yönlerini ortaya çıkarabileceğine ilişkin düşünceleri hakkındaki cevapları incelendiğinde; üç tema ve 10

alt tema tespit edilmiştir. Küreselleşme sürecinin, eğitim sistemimizde hangi zayıf yönleri ortaya çıkarabileceğine ilişkin soruya en çok teknolojik ve bilimsel gelişmelerin hızına ayak uyduramama ile kültürel erozyon ve kimlik kaybı cevaplarının verildiği görülmektedir. Bu konuda en az sayıda dile getirilen görüşler ise; çalışan iş gücünün değişen iş koşullarına uyum sorunları ile bazı öğrencilerin teknolojiye erişimlerinin kısıtlı olması nedeniyle öğrenciler arasında dijital uçurum farkı oluşması görüşü olmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bazı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

*“Teknoloji, dil gibi evrensel boyut kazanan kavramların henüz tam anlamıyla sürece entegre edilmemesi. Öğrencilerin, dili hala yaşamlarının bir parçası görmeyip dünyadaki birçok değişkeni takip edip dahil olamaması diye düşünüyorum.” (Ö1)*

*“...küreselleşmenin talepleri insanlığın taleplerinin önüne geçerek yeni sorunları ortaya çıkarabilir. Örneğin, liberalizmin getirdiği eşitsizlik eğitime de yansır. Çünkü ülke ve şehir bazında her eğitim kurumu eşit olanaklara sahip değildir. Sosyoekonomik düzeyin daha yüksek olduğu kesimler küreselleşmeden olumlu etkilenip daha fazla yarar sağlarken, dezavantajlı bölgelerde bulunan okullar gelişim göstermekte oldukça geriden gelir. Bu da imkânları zaten kısıtlı olan kesimin eğitim alanında da geride kalmasına yol açar.” (Ö3)*

*“Küreselleşme eğitim sistemimizde öğrencilerin asimile olup milli kimliklerini kaybetmelerine yol açabilir.” (Ö5)*

*“Teknoloji ve bilimin gelişim hızına uygun bir değişiklik gerekli.” (Ö6)*

*“Küreselleşmenin eğitime en büyük etkisi değişen iş koşulları sebebiyle çalışan iş gücünün zamanla yeni iş koşullarına uyum sağlayabilmek için yeni beceriler edinmelerinin zorunlu hale gelmesidir. Bu da beraberinde yaşam boyu öğrenmeyi mecbur kılmıştır.” (Ö7)*

*“Küreselleşme, bazı kültürel değerlerin ve geleneklerin kaybolmasına veya değişmesine yol açabilir. Eğitim sistemi, kültürel kimliği korumak ve öğrencilere yerel kültürleri anlamaları için olanaklar sağlamak konusunda zorlanabilir. Bu durum, öğrencilerin kendi kimliklerini tanımlama ve anlamlandırma süreçlerini olumsuz etkileyebilir. ...Eğitim sisteminde ticarileşme ve özelleştirme, maddi gücü yüksek olanların daha iyi eğitim almasına, eğitim fırsatlarının adaletsiz dağılımına ve sosyoekonomik eşitsizliğin artmasına neden olabilir... Küreselleşme, eğitim sistemlerinin değerlendirilmesi ve karşılaştırılabilirliği için standartlar ve uluslararası sınavlar getirme eğilimine yol açabilir. Bu durum, eğitimde sınav odaklı bir yaklaşımın benimsenmesine ve öğrencilerin sadece sınav başarılarına odaklanmasına neden olabilir. Bu da yaratıcı düşünme ve eleştirel analiz gibi önemli becerilerin göz ardı edilmesine yol açabilir. Küreselleşme, teknolojiyi eğitimde daha yaygın ve etkin bir şekilde kullanma ihtiyacını artırırken, dijital uçurum gibi sorunları da beraberinde getirebilir. Teknolojiye erişimi kısıtlı olan öğrenciler, dijital beceri eksikliği nedeniyle dezavantajlı duruma düşebilir.” (Ö8)*

*“Küresel ölçekte yapılan uygulamalar ile örneğin PISA gibi eğitim sistemimizin nerede olduğunu ortaya çıkmasına sebep oluyor. Okuduğunu anlama, matematik gibi temel alanlarda ne kadar geride olduğumuzu gösteriyor. İyi uygulayıcı diye tabir ettiğimiz ülkelerdeki eğitim içerikleri ve sistemi ile ülkemizi karşılaştırdığımızda gerçekte yüzleşmemizi sağlıyor. Yerel kültürümüzün göz ardı edilmesine sebep oluyor.” (Ö10)*

*“Küreselleşme ile teknolojik gelişmeler hızlanmakta ve eğitim ortamında teknoloji kullanımı artmaktadır. Ülkemizdeki okullarda kullanılan teknolojiler alt yapı ve donanım olarak çok azı*

*bunu desteklemektedir. Bu yönüyle eğitim sistemimiz teknolojik gelişmelere ayak uyduramamaktadır.” (Ö13)*

*Bizim müfredatımız genel ve değişmezdir. Oysaki dünyada başarılı yöresel, öğrenciye göre ya da öğretmenin belirlediği müfredatlar vardır. Bu tür müfredatların genel ve değişmez müfredatlı sisteme göre daha başarılı olduğu kanıtlanmıştır. Sadece bilgi odaklı, pratiklerden uzak, deney gezi gözlemden uzak yaptığımız eğitimin öğretimin daha zayıf kaldığını göstermiştir. Öğrenci odaklı eğitim öğretime yönelik öğretmen yetiştirme çalışmaları yaptığımız halde bireysel öğrenci odaklı olmayan sistemimizin bu haliyle bir işe yaramadığını göstermiştir.” (Ö14)*

*“Küreselleşme süreci hem teknolojik hem sosyolojik birçok yeniliği ve dönüşümü beraberinde getirmektedir. Bu süreçte sanayi, teknolojik gelişmeleri yakından takip edemezsek ve uyum sağlayamadığımız zaman hem ekonomik hem de sosyolojik olarak geri kalırız. Özellikle de dünyadaki modern eğitim yöntem ve tekniklerini transfer edip uyarlayamazsak 2. ve hatta 3. Dünya ülkelerinin gelişmişlik düzeyine gerilememiz kaçınılmaz olacaktır. Eğitimde teknolojik yenilikler, dijital eğitim, inovasyon gibi konular özellikle eğitimimizin en zayıf noktaları olacaktır.” (Ö15)*

*“Eğitim sistemimizin sınav ve test mantığına dayalı bir süreçten oluştuğunu düşünüyorum. Küreselleşme ile nitelikli, yetenekli, çalışma hayatının sosyal ve ekonomik ilerlemesine adapte olabilen bireyler yetiştirilmek istenmektedir. Bizim eğitim sistemimiz bunun tam tersine sadece sınavlardan geçmeye dayalı bireyler yarattığı için bir önceki cümlede bahsettiğim özellikler yönünden eksikler yaşanılacağını düşünüyorum.” (Ö16)*

Katılımcılara üçüncü sırada “Eğitimde küreselleşmenin olumlu etkilerini gözlemlediğiniz veya deneyimlediğiniz durumlar var mı?” sorusu yöneltilmiştir. Verilen cevaplara yönelik bulgular Tablo 4’te yer almaktadır:

**Tablo 4:** Eğitimde Küreselleşmenin Olumlu Etkilerine İlişkin Katılımcıların Gözlemlediği veya Deneyimlediği Durumlar

Temalar	Alt Temalar	f	Katılımcı
Eğitim ve Öğrenme Yöntemleri ile İlgili	Online uzaktan eğitim ve öğrenme	6	Ö1, Ö4, Ö5, Ö8, Ö10, Ö12
Olumlu Etkiler	Bilgiye hızlı erişim	3	Ö10, Ö12, Ö15
	Öğrencilerin neden-sonuç ilişkisini daha çabuk kavraması	1	Ö17
	Teknolojiden yararlanma oranında yükselme	1	Ö15
	Yaratıcılığı ve yeniliği teşvik	1	Ö7
Farklı Kültür ve Coğrafyaları Tanıma ile İlgili Olumlu Etkiler	Başka yaşam alanlarının farkına varma ve farklı kültürleri tanıma	3	Ö1, Ö9, Ö14
Olumlu Etkiler	Uluslararası öğrenci değişim programları	3	Ö8, Ö16, Ö18
	Bilgi ve kültür paylaşımı	2	Ö7, Ö8
	Dil öğrenimi ve çok dillilik	2	Ö8, Ö16
	Küresel iş birliği ve ortak projeler	1	Ö8
	Öğrencilerin uluslararası yarışmalara katılabilmesi	1	Ö18

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, eğitimde küreselleşmenin olumlu etkilerine ilişkin gözlemedikleri veya deneyimledikleri durumlara dair düşünceleri konusundaki cevapları incelendiğinde; iki tema ve 12 alt tema tespit edilmiştir. Eğitimde küreselleşmenin olumlu etkilerine ilişkin soruya en çok online uzaktan eğitim ve öğrenme, bilgiye hızlı erişim, başka yaşam alanlarının da farkına varma ve farklı kültürleri tanıma ile uluslararası öğrenci değişim programları cevaplarının verildiği görülmektedir. Bu konuda en az sayıda dile getirilen görüşler ise; yaratıcılığı ve yeniliği teşvik ile öğrencilerin uluslararası yarışmalara katılabilmesi görüşleri olmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bazı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

*“Bilginin evrensel düzeyde değişerek bireye aktarılması ve bu anlamda bireyin salt yaşadığı yerin değil diğer yaşam alanlarının da farkına varması. Dil ve teknoloji ile yeni ortamlara kendimizi dahil edebiliyor olmak. Pandemi sürecinde eğitime uzaktan, internet aracılığıyla dahil olup devam etmek en güzel örneği olabilir.” (Ö1)*

*“Binlerce kilometre uzakta öğrenilen bir bilgiyi öğrencilerimizin çok kısa sürede analiz ediyor olması.” (Ö4)*

*“Eğitim açısından küreselleşmenin olumlu etkileri oldukça fazladır. Örneğin bir kişi evinden bile çıkmadan internet aracılığıyla yabancı bir ülkede eğitim alabilmekte ve hatta orada bir şirkette çalışabilmektedir.” (Ö5)*

*“Küresel rekabet, yaratıcılığı ve yeniliği teşvik eder.” (Ö7)*

*“Küreselleşme, internet ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte eğitimde online platformların yaygınlaşmasını desteklemiştir. Uzaktan öğrenme sayesinde öğrenciler, dünyanın dört bir yanından eğitim materyallerine ve kurslara erişebilirler. Böylece, bilgi ve eğitim kaynakları daha geniş bir kitleye ulaşır ve eğitim imkanları artar.*

*Küreselleşme, bilgi ve kültür paylaşımını kolaylaştırır. Dünyanın dört bir yanındaki akademisyenler, araştırmacılar ve eğitimciler, farklı bilimsel çalışmalarını ve bilgi kaynaklarını birbirleriyle paylaşarak daha zengin bir eğitim ortamı oluştururlar. Bu sayede, yeni fikirlerin, keşiflerin ve inovasyonların hızla yayılması sağlanır.*

*Küreselleşme, ülkeler arasındaki iş birliğini ve ortak projeleri artırmıştır. Özellikle bilim, teknoloji ve eğitim alanlarında gerçekleştirilen ortak projeler, daha kapsamlı ve derinlemesine çalışmalara olanak tanır. Farklı ülkelerin eğitim kurumları ve araştırma merkezleri, güçlerini birleştirerek daha büyük etki yaratabilirler.*

*Küreselleşme, yabancı dil öğreniminin önemini vurgulamıştır. Farklı ülkeler arasındaki iletişimi artıran küreselleşme süreci, öğrencilerin birden fazla dil öğrenmeye yönelik motivasyonunu artırır. Böylece, çok dillilik ve kültürel çeşitlilik, eğitim sistemine daha derin bir şekilde entegre edilir.” (Ö8)*

*“Öğrencilerimizle, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü bünyesinde yer alan e-Twinning projeleri yürütmekteyiz. Bu projeler ile farklı ülkelerdeki ortaklarımızla yapılan etkinlikler ve video konferanslar aracılığıyla farklı kültürleri tanıma ve onların çalışmalarını takip etme fırsatı buluyoruz.” (Ö9)*

*“Küreselleşmenin etkileri iyi uygulama örneklerine hemen ulaşmamızı ve onu ülkemize transfer etmemizi sağlıyor. Pandemi döneminde uzaktan sistemlerle Zoom gibi dünyanın neresinde olursa olsun eğitim almamızı, çalışmalara dahil olmamızı sağlıyor.” (Ö10)*

*“Eğitimde küreselleşmeyi uzaktan eğitim platformu ile gayet başarılı bir şekilde gerçekleştirdiği görüyoruz. Öğrencilerin teknolojiyi kullanarak bilgiyi daha hızlı kullanabilmesini sağlıyor.” (Ö12)*

*“Öğrencilerin kendi yaşam alanları ve çevrelerinden başka yaşamlar olduğunu görmeleri değişik yaşama amaçları geliştirmede olumlu katkı sağlamaktadır. Bu da hayal gücünü ve mücadeleyle geliştiren önemli bir etkidir.” (Ö14)*

*“Küreselleşme ile teknolojiden yararlanma oranı yükselmiş, yeni bilgiler anında sınıflara eriştirilmiş öğrenciler soyut durumları kısa sürede somutlaştırabilmiş, öğrenilen bilgiler kalıcı hale gelmiştir.” (Ö15)*

*“Yurt dışı değişim programları, uluslararası okullar, eTwinning gibi projelerin öğrencilerin dil gelişimi, sosyal ve kültürel birçok alanda öğrencilere daha olumlu katkıları olduğunu gözlemledim.” (Ö16)*

*“Çevresi ile etkili iletişim halinde olan öğrencilerin küresel düşünmesi ile olayları daha çabuk kavrayabiliyorlar. Neden sonuç ilişkisini daha çabuk çıkarabiliyorlar. Mukayese yetenekleri artıyor bence.” (Ö17)*

*Uluslararası yarışmalarda öğrencilerin olması, yurt dışındaki iyi okullarda okuma imkânı bulmanın lise düzeyine kadar inmesi.” (Ö18)*

Katılımcılara dördüncü sırada “Küreselleşmenin öğrencilerinizin dünya görüşüne etkisi hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Verilen cevaplara yönelik bulgular Tablo 5’te yer almaktadır:

**Tablo 5:** Küreselleşmenin Öğrencilerin Dünya Görüşüne Etkisi Hakkında Katılımcı Görüşleri

Temalar	Alt Temalar	f	Katılımcı
Öğrencilerin dünya görüşü üzerindeki olumlu etkileri	Dünyaya ve olaylara daha geniş açıdan bakabilmek	4	Ö2,Ö15,17,18
	Farklı coğrafya ve kültürlere ilgi duyma	3	Ö1, Ö5, Ö8
	Çevre ve insan hakları gibi küresel sorunlara duyarlılık	3	Ö1, Ö8, Ö10
	Bilgi birikimi ve yenilikleri takip	2	Ö3, Ö11
	İletişime açıklık, sosyallik, empati ve mukayese	2	Ö12, Ö16
	Teknoloji konusunda yaratıcı fikirler üretmek	1	Ö12
	Yabancı dilin önem kazanması ve kültürel etkileşim	1	Ö8
Öğrencilerin dünya görüşü üzerindeki olumsuz etkileri	Bireyselciliğin güçlenmesi	2	Ö6, Ö7
	Kültürel erozyon ve kimlik kaybı	2	Ö4, Ö8
	Yetersizlik hissine kapılma	1	Ö14
	Tek düzelik ve düşüncelerde benzeşme	1	Ö10

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne etkisi hakkındaki cevapları incelendiğinde; iki tema ve 11 alt tema tespit edilmiştir. Eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne olumlu etkileri teması altında en çok dünyaya ve olaylara daha geniş açıdan bakabilmek, farklı coğrafya ve kültürlere ilgi duymak, çevre ve insan hakları gibi küresel sorunlara duyarlılık cevaplarının verildiği görülmektedir. Bu konuda en az sayıda dile getirilen görüşler ise; teknoloji konusunda yaratıcı fikirler üretmek ile

yabancı dilin önem kazanması ve kültürel etkileşim görüşleri olmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin konuyla ilgili bazı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

*“Öğrencilerde demokratik tutum, insan hakları gibi kavramların anlam bulduğunu düşünüyorum. Yaşamlarının salt yaşadıkları bölgeden ibaret olmadığını, teknolojik gelişmelerle farklı yerleri fikirleri gözlemleyip merak duymaları gibi olumlu etkilerinin olduğunu düşünüyorum.” (Ö1)*

*“Bakış açısı genişler ve yeni ufuklar kazanır.” (Ö2)*

*“Bilgi birikiminin artmasını sağlamaktadır.” (Ö3)*

*“Öğrenciler eğitimle ilgili konularda ülke sınırlarını aşabilmekte, bilgiye kolay erişim sayesinde farklı kültürleri tanıyabilmekte bu kültürlerin deneyimlerinden yararlanabilmektedir.” (Ö5)*

*“Küreselleşme sayesinde öğrenciler, farklı kültürleri ve toplulukları anlama fırsatı bulurlar. Bu durum, öğrencilerin kültürel farkındalığını artırır ve hoşgörü düzeyini geliştirir. Farklılıkları anlamak ve saygı göstermek, daha kapsayıcı ve açık fikirli dünya görüşlerinin oluşmasına katkı sağlar.*

*Küreselleşme, dünya çapında ortak sorunları ve zorlukları daha belirgin hale getirmiştir. Öğrenciler, küresel çapta çevre sorunları, ekonomik eşitsizlik, sağlık ve insan hakları gibi konulara daha fazla duyarlılık gösterebilirler. Bu da onların sosyal adalet ve küresel sorunlara çözüm odaklı düşünmelerine yardımcı olabilir.*

*Küreselleşme, yabancı dil öğreniminin ve kültürel etkileşimin önemini artırmıştır. Öğrenciler, başka dilleri öğrenerek iletişim becerilerini geliştirebilir ve kültürel olarak çeşitlilik içinde daha rahat bir şekilde iletişim kurabilirler.” (Ö8)*

*“Öğrenciler artık bütün dünyayı ilgilendiren konularda düşünceler geliştiriyorlar, örneğin buzulların erimesi ile ilgili olarak şehrimizde bir çocuk fikir sahibi olup, önleyici tedbirler konusunda fikirler geliştirebiliyor.” (Ö10)*

*“Küreselleşme, öğrencilerde teknolojik ilerleme konusunda daha yaratıcı fikirler ortaya koymasına sebep oluyor. Öğrenciler diğer toplumların kültürleri, sosyal yaşantıları vb. durumları mukayese edebilmelerini sağlıyor.” (Ö12)*

*“Öğrencilerin bakış açısı genişledikçe, farklı bakış açıları kazandıkça olaylara farklı açılardan bakabilme yetenekleri genişliyor, sorunlara farklı açılardan çözüm yolları arayıp buluyor bu da kişilik ve karakterlerin de olumlu yönde etkiler yaratıyor.” (Ö15)*

*“İletişime açık, daha sosyal daha empati kurabilen bireyler olabileceklerini düşünüyorum.” (Ö16)*

*“Bence daha toleranslı, daha geniş perspektiften bakan öğrencilerle karşılaşacağız. Olaylara, ülkelere, insanlara daha kolay uyum sağlayacaklarını düşünüyorum.” (Ö18)*

Eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne olumsuz etkileri teması altında ise en çok bireyselciliğin güçlenmesi (bireyin kendi çıkar ve hedeflerinin toplumsal çıkarlara göre öncelikli olması) ile kültürel erozyon ve kimlik kaybı görüşlerinin vurgulandığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin konuyla ilgili bazı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

*“Toplumların kültürlerinde asimilasyon olacağından öğrenciler de kültüründen uzaklaşacaktır.” (Ö4)*

*“Küreselleşme ile öğrenciler daha bireyselci olmaya başladılar.” (Ö6)*

*“Küreselleşmeyle birlikte eğitimde yaşanan dönüşümler “toplumsal yarar, hizmet ve düşünce” kavramlarının değerini azaltmıştır.” (Ö7)*

*“Hızlı küreselleşme, bazı yerel kültürel değerlerin ve kimliklerin kaybolmasına veya değişmesine neden olabilir. Öğrenciler, küreselleşme sürecinde kendi kültürel kimliklerini korumada zorlanabilirler.” (Ö8)*

*“...Diğer taraftan tek düzelik yaygınlaşıyor, etkileşim arttığı için benzeşme de artıyor düşüncelerde.” (Ö10)*

*“Değişik yaşam biçimlerini görüp yaşam ve davranış motivasyonu geliştirebilen öğrencilerde tam tersi bir durum da gelişebilir. Gördüklerini çok ulaşamaz görüp ne kadar çabalarsa çabalasın ulaşamayacağı düşüncesi yaşam motivasyonunu tam tersi etkileyebilir. Ülkenin genel öğrenilmiş çaresizlikten uzak bir davranış geliştiremeyebilir. Yapamayacağını düşünerek yetersizlik hissine kapılabilir.” (Ö14)*

Katılımcılara beşinci sırada “Son yıllarda değişen eğitim politikalarının sizin iş yükünüz ve öğretim yöntemleriniz üzerindeki etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Verilen cevaplara yönelik bulgular Tablo 6’da yer almaktadır:

**Tablo 6:** Son Yıllarda Değişen Eğitim Politikalarının Öğretmenlerin İş Yükü ve Öğretim Yöntemleri Üzerindeki Etkileri Hakkında Katılımcı Görüşleri

Temalar	Alt Temalar	f	Katılımcı
Eğitim Politikalarındaki Değişikliklerle İlgili Görüşler	Eğitim politikalarının sık sık değişmesi doğru değil	3	Ö2,13,18
	Değişiklik gerekli ancak bu değişiklikler uzun soluklu olmalı ve iyi düşünülmeli	1	Ö11
	Değişikliklerle ilgili öğretmenlerin seminer ve hizmet içi eğitime alınmaması öğretimi zorlaştırmakta	1	Ö15
	Kâğıt üzerinde her şey dört dörtlük ama uygulama öyle değil	1	Ö17
Değişen Eğitim Politikalarının Öğretmenlerin İş Yükü Üzerindeki Etkileri	Etkinlikleri çeşitlendirmek ve materyal bulma konusunda daha fazla zaman harcamak	3	Ö1,5,12
	Tutarsız ve kısa süre sonra terk edilen değişiklikler iş yükünü artırmakta, kaynak ve zaman israfına neden olmaktadır	3	Ö6,10,14
	Bürokratik işlemlerin artması	1	Ö8
	CİMER’e yapılan şikayetler	1	Ö2
	Veri yönetimi ve değerlendirme baskısı	1	Ö8
	Yeni bir eğitim planı hazırlamak	1	Ö1
Değişen Eğitim Politikalarının Öğretim Yöntemleri Üzerindeki Etkileri	Öğretim yöntemlerinde değişim	1	Ö8
	Yeni teknik ve yöntemlerin eğitim takvimini geciktirmesi	1	Ö4
	Olumlu yönde etkiledi	1	Ö3

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, son yıllarda değişen eğitim politikalarının öğretmenlerin iş yükü ve öğretim yöntemleri üzerindeki etkileri hakkındaki cevapları incelendiğinde; üç

tema ve 13 alt tema tespit edilmiştir. Katılımcı öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde genel olarak öğretmenlerin eğitim politikalarının sık sık değiştirilmesini doğru bulmadıkları, değişiklik yapılırken uzun soluklu olmasına ve iyi düşünülmesine dikkat edilmesi gerektiği görüşünün ağırlık kazandığı görülmektedir. En yüksek orana sahip diğer görüşlerde ise; eğitim politikalarındaki değişikliklerin etkinlikleri çeşitlendirmek ve materyal bulma konusuna daha fazla zaman harcamayı zorunlu kıldığı; tutarsız ve kısa süre sonra terk edilen değişikliklerin iş yükünü artırdığı, kaynak ve zaman israfına neden olduğu dile getirilmiştir. Belirtilen sadece bir olumlu görüşte ise katılımcı; değişikliklerin kendisini olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin konuyla ilgili bazı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

*“CİMER şikayetleri ile eğitime verilen değerler azalıyor. Eğitim politikasının sık değişmesi bazı taşların yerine oturmamasını sağlıyor. Şu an ana sınıf ve mesleki eğitim ön planda seneye ne olur belli olmaz.” (Ö2)*

*“Olumlu yönde beni etkilediğini düşünüyorum.” (Ö3)*

*“İş yükünden ziyade yeni teknik ve yöntemler öğrenmeye harcanan zaman işimizin yapılma aşamasında gecikmesine neden olmaktadır.” (Ö4)*

*“Müfredat değişiklikleri nedeniyle eğitim öğretim materyallerini güncelleyip teknolojiye uyumlu hale getirmekteyiz.” (Ö5)*

*“Yapılan değişikliklerin doğruluğu denenmesi hemen uygulamaya geçilmesi kaynak ve zaman israfına neden oluyor.” (Ö6)*

*“Eğitim politikalarında yapılan değişiklikler, okul yöneticilerinin bürokratik iş yükünü artırabilir. Yeni politikaların uygulanması, raporlama gereklilikleri, değerlendirmeler ve diğer yönetsel görevler okul yöneticilerine ek sorumluluklar yükleyebilir. Bu durum, yöneticilerin öğretim ve öğrenci odaklı faaliyetlerine harcadıkları zamanı kısıtlayabilir.”*

*Değişen eğitim politikaları, okullarda daha fazla veri toplanmasını ve değerlendirme yapılmasını gerektirebilir. Okul yöneticileri, öğrenci başarı verilerini analiz etmek, performanslarını değerlendirmek ve öğrenci gelişimini takip etmek için daha fazla çaba harcamak zorunda kalabilirler.*

*Eğitim politikalarındaki değişiklikler, öğretim yöntemlerini de etkileyebilir. Öğrenci merkezli öğretim veya teknoloji entegrasyonu gibi yeni yaklaşımların benimsenmesi, okul yöneticilerinin öğretmenleri desteklemesi ve uyum sağlaması gerekebilir.” (Ö8)*

*“Ülkemizde eğitim politikalarında bir tutarlılık görülmediği için yapılan değişiklikler sürekli iş yükü getiriyor ve bir süre sonra terk ediliyor. Bunun neticesinde yapılan emekler ve kullanılan kaynaklar atıl bir duruma geçmiş oluyor. Çünkü ilerleme istikamet çizip üst üste koyarak gerçekleşir. Hâlbuki ülkemizde birçok işe hızla başlayıp, sonrasında ise hızla o işi terk edip yeni işe başlama şeklinde eğitim politikaları üretiliyor.” (Ö10)*

*“Eğitimde değişikliklerin olmasını olumlu buluyorum fakat bu değişiklikler uzun sürmeli ve enine boyuna araştırılmalıdır.” (Ö11)*

*“Eğitim daha çok öğrenci merkezli olduğu için yöntemleri de buna uygun olarak seçiliyor tabii ki...Öğretmenlerin iş yükü aslında öğrenci merkezli olduğunda daha fazla oluyor bence. Bu öğrenci merkezli yöntemleri etkinlik ve materyal bulma konusunda daha fazla zaman harcıyorlar.” (Ö12)*



*“Eğitim politikalarının sürekli değişmesi tabi ki öğretmenleri de olumsuz etkiliyor.” (Ö13)*

*“Mesela okuma yazma öğretiminde cümleden harfe, sorasında harften kelime ve cümleye geçilmesi, düz dik yazıdan bitişik eğik el yazısına geçiş ve bu geçişlerde öğretmenlerin seminer ve hizmet içine alınmaması öğretimi zorlaştırmakta bu da öğrencilerin öğrenmesini süreci baltalamaktadır.” (Ö15)*

*“Son yıllardaki eğitim politikalarının eğitime çok fazla önem verildiğini düşünmüyorum. Kâğıt üzerinde her şey dört dörtlük ama uygulamada hiçbir şey yapılmadığını düşünüyorum. Eğitim politikaları başta öğretmeni, öğrencisi ve velisi bir bütün olarak ele alınmalıdır. Sadece bir taraftan bakıp o yönde eğitim politikası yürütülürse eğitime bir katkısı olacağını düşünmüyorum.” (Ö17)*

*“Eğitim politikalarının hızlı değişimini doğru bulmuyorum. Bu durum kısa sürede çok daha fazla çalışmayı ve yeterli bilgi sahibi olmadan işbaşı yapmayı zorunlu kılıyor.” (Ö18)*

### **Sonuç ve Tartışma**

Küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisine yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla yapılan araştırmada; katılımcılara; küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisi hakkındaki düşüncelerini paylaşmaları istenmiş ve küreselleşme sürecinin, eğitim sistemimizde hangi zayıf yönleri ortaya çıkardığı; eğitimde küreselleşmenin olumlu etkilerini gözlemledikleri veya deneyimledikleri durumların olup olmadığı, küreselleşmenin öğrencilerinizin dünya görüşüne etkisi hakkında ne düşündükleri ve son yıllarda değişen eğitim politikalarının öğretmenlerin iş yükü ve öğretim yöntemleri üzerindeki etkilerini nasıl değerlendirdikleri soruları yöneltilmiş ve yanıtları aranmıştır. Katılımcıların görüşlerinden elde edilen verilerin analiz ve değerlendirilmesi sonucunda aşağıda belirtilen bulgulara ulaşılmıştır:

Araştırma sonuçlarına göre; katılımcı öğretmenlerin, küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisi hakkındaki düşüncelerine ilişkin soruya vermiş oldukları cevapları incelendiğinde; iki tema ve 17 alt tema tespit edilmiştir. Küreselleşmenin eğitim politikalarına olumlu etkileri isimli birinci tema altında en fazla küreselleşmenin üniversitelerin uluslararası rekabete ve iş birliğine açılması görüşünün dile getirildiği belirlenmiştir. Ayrıca küreselleşmenin eğitim politikalarında değişim ve dinamizm etkisi, eğitimde dünya standartlarını yakalama ve karşılaştırılabilirlik etkisi, farklı ülkelerde eğitim alma ve farklı kültürleri tanıma olanağı etkileri yer almaktadır. 1. Tema altında yer verilen yanıtların son sıralarında uzaktan eğitim, açık öğretim, hibrit eğitimin yaygınlaşması ile yaşam boyu öğrenmede artış görüşleri yer almaktadır. Küreselleşmenin eğitim politikalarına olumsuz etkileri isimli ikinci tema altında yer alan ve daha az sayıda dile getirilen görüşlerde ise, küreselleşmenin az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerin eğitim sistemleri ve politikaları üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekilmektedir. Dilde kullanılan yabancı kökenli kelimelerin artması, eğitimde özelleştirme ve ticarileşme, gelişmiş ülkelerin az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerdeki siyasi ve ekonomik hegemonyalarının güçlenmesi, yabancı dil (İngilizce) öğreniminin zorunlu bir hal alması gibi durumlar bu olumsuzluklara örnek olarak gösterilmiştir. Bu sonuçlar, küreselleşmenin eğitim politikalarına ve eğitim sistemine olan etkilerini farklı bakış açılarıyla değerlendiren öğretmenlerin çeşitli endişe ve görüşlerini yansıtmaktadır (Erdem ve Demirel, 2002; Varış, 1988; Özdemir, 2011; Ifanti, 2007). Küreselleşme, eğitim alanında karmaşık ve çok yönlü bir etkiye sahiptir ve bu çalışma, bu etkileri daha iyi anlamamıza katkı sağlamaktadır. Erdem ve Demirel, 2002) tarafından yapılan çalışmada üniversitelerin uluslararası rekabet ve iş birliğine açılmasının eğitimde olumlu bir etki yaratacağı ortaya

konulmuştur. Varış (1988) çalışmasında ise küreselleşmenin eğitim politikalarına olumsuz etkileri ortaya konulmuştur. Özdemir (2011) ise dilde kullanılan yabancı kökenli kelimelerin artması, eğitimde özelleştirme ve ticarileşme, gelişmiş ülkelerin az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerdeki siyasi ve ekonomik hegemonyalarının güçlenmesi konusunda değerlendirmeler yapmıştır. Sonuç olarak, bu araştırma sonuçları, küreselleşmenin eğitim politikalarına ve eğitim sistemine olan etkilerini geniş bir perspektiften değerlendirmekte ve eğitimciler ile politika yapımcıları için önemli bir rehber sunmaktadır. Bu sonuçlar, eğitim politikalarının küresel eğilimlere nasıl adapte edilebileceği ve eğitimdeki değişimin nasıl yönetilebileceği konularında daha fazla araştırmanın ve tartışmanın gerekliliğini vurgulamaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre; katılımcı öğretmenlerin, küreselleşme sürecinin eğitim sistemimizin hangi zayıf yönlerini ortaya çıkarabileceğine ilişkin düşünceleri hakkındaki cevapları incelendiğinde; üç tema ve 10 alt tema tespit edilmiştir. Küreselleşme sürecinin, eğitim sistemimizde hangi zayıf yönleri ortaya çıkarabileceğine ilişkin soruya en çok teknolojik ve bilimsel gelişmelerin hızına ayak uyduramama ile kültürel erozyon ve kimlik kaybı cevaplarının verildiği belirlenmiştir. Bu konuda en az sayıda dile getirilen görüşler ise; çalışan iş gücünün değişen iş koşullarına uyum sorunları ile bazı öğrencilerin teknolojiye erişimlerinin kısıtlı olması nedeniyle öğrenciler arasında dijital uçurum farkı oluşması görüşü olmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, katılımcı öğretmenlerin küreselleşme sürecinin eğitim sistemimizin hangi zayıf yönlerini ortaya çıkarabileceğine ilişkin düşünceleri incelendiğinde, üç tema ve 10 alt tema tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, literatürde daha önce tartışılan bazı önemli konuları desteklemektedir. İlk tema olan "Teknolojik ve Bilimsel Gelişmelere Ayak Uyduramama," küreselleşmenin hızlı teknolojik ilerlemesi ve bilimsel gelişmelerin eğitim sistemimizde zayıf bir yön olarak görüldüğünü göstermektedir. Bu, özellikle öğrencilerin bu hızlı değişimlere ayak uydurma konusundaki zorluklarını vurgulamaktadır. Bu görüşler, Özgan ve Turan (2010) tarafından ele alınan teknolojiye dayalı öğrenme ve öğretme süreçlerinin eğitim sistemimize nasıl entegre edilebileceği üzerine yapılan çalışmalarla benzerlik taşımaktadır. İkinci tema, "Kültürel Erozyon ve Kimlik Kaybı," küreselleşmenin kültürel değerleri ve kimlikleri tehdit edebileceğine dair endişeleri yansıtmaktadır. Bu, özellikle Şen (2007) tarafından ele alınan kültürel çeşitlilik ve kimlik koruma hakkındaki düşüncesi ile benzerdir. Yerel kültürlerin ve geleneklerin uluslararası etkiler altında nasıl değişebileceği konusundaki endişeleri yansıtmaktadır. Üçüncü tema, "Dijital Uçurum ve Erişim Sorunları," küreselleşmenin eğitim sistemimizde dijital uçurumun ve öğrenciler arasındaki teknolojik erişim farklarının artmasına neden olabileceğine dair endişeleri yansıtmaktadır. Bu, özellikle bazı öğrencilerin teknolojiye sınırlı erişime sahip olmalarının, eğitim eşitsizliği yaratma potansiyeline dikkat çekmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre; katılımcı öğretmenlerin, eğitimde küreselleşmenin olumlu etkilerine ilişkin gözlemedikleri veya deneyimledikleri durumlara dair düşünceleri konusundaki cevapları incelendiğinde; iki tema ve 12 alt tema tespit edilmiştir. Eğitimde küreselleşmenin olumlu etkilerine ilişkin soruya en çok online uzaktan eğitim ve öğrenme, bilgiye hızlı erişim, başka yaşam alanlarının da farkına varma ve farklı kültürleri tanıma ile uluslararası öğrenci değişim programları cevaplarının verildiği görülmektedir. Bu konuda en az sayıda dile getirilen görüşler ise; yaratıcılığı ve yeniliği teşvik ile öğrencilerin uluslararası yarışmalara katılabilmesi görüşleri olmuştur. Bu sonuçlar Şen (2007) tarafından ele alınan küreselleşme ve teknoloji konuları ile uyumlu bir görünüm arz etmektedir. Buna göre ilk tema olan "Online Uzaktan Eğitim ve Öğrenme," katılımcıların eğitimde küreselleşmenin

olumlu etkilerini değerlendirdiklerinde en fazla vurguladıkları konuları içermektedir. Bu tema altında, online uzaktan eğitim ve öğrenme fırsatlarının artması, bilgiye hızlı erişim imkanları, farklı yaşam alanlarının keşfedilmesi ve farklı kültürleri tanıma fırsatlarının eğitimdeki olumlu etkileri vurgulanmaktadır. Bu sonuçlar, eğitimde teknolojinin kullanımının öğrencilere daha geniş bir dünya görüşü kazandırabileceğini ve öğrenme deneyimini zenginleştirebileceğini yansıtmaktadır. Çınar (2009) tarafından yapılan çalışmada yaratıcılığın ve yeniliğin teşvik edilmesi ve öğrencilerin uluslararası yarışmalara katılabilme fırsatları sunduğu ortaya konulmuştur. Bu sonuçlar, eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin kişisel ve akademik gelişimlerini destekleyebileceğini ve uluslararası iş birliğini teşvik edebileceğini yansıtmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre; katılımcı öğretmenlerin, eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne etkisi hakkındaki cevapları incelendiğinde; iki tema ve 11 alt tema tespit edilmiştir. Eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne olumlu etkileri teması altında en çok dünyaya ve olaylara daha geniş açıdan bakabilmek, farklı coğrafya ve kültürlerle ilgi duymak, çevre ve insan hakları gibi küresel sorunlara duyarlılık cevaplarının verildiği belirlenmiştir. Bu konuda en az sayıda dile getirilen görüşler ise; teknoloji konusunda yaratıcı fikirler üretmek ile yabancı dilin önem kazanması ve kültürel etkileşim görüşleri olmuştur. Eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne olumsuz etkileri teması altında ise en çok bireyselleşmenin güçlenmesi (bireyin kendi çıkar ve hedeflerinin toplumsal çıkarlara göre öncelikli olması) ile kültürel erozyon ve kimlik kaybı görüşlerinin vurgulandığı görülmüştür. Özdemir (2011) tarafından yapılan çalışmada, eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne etkilerini daha iyi anlamamıza yardımcı olurken, eğitimdeki küreselleşme sürecinin karmaşıklığını vurgulamaktadır. Bu sonuçlar, eğitimcilerin ve politika yapıcıların eğitimde küreselleşmeyi yönlendirirken hem olumlu hem de olumsuz etkileri göz önünde bulundurmalarının önemini vurgulamaktadır. Şen (2007) tarafından yapılan çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Buna göre eğitimde küreselleşmenin öğrencilerin dünya görüşüne olumlu etkileri, daha geniş perspektif kazanma, kültürel çeşitlilik ve küresel sorunlara duyarlılık gibi unsurlarla öne çıkarken, olumsuz etkiler arasında bireyselleşme ve kültürel kimlik kaybı ön plana çıkmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre; katılımcı öğretmenlerin, son yıllarda değişen eğitim politikalarının öğretmenlerin iş yükü ve öğretim yöntemleri üzerindeki etkileri hakkındaki cevapları incelendiğinde; üç tema ve 13 alt tema tespit edilmiştir. Katılımcı öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde genel olarak öğretmenlerin eğitim politikalarının sık sık değiştirilmesini doğru bulmadıkları, değişiklik yapılırken uzun soluklu olmasına ve iyi düşünülmesine dikkat edilmesi gerektiği görüşünün ağırlık kazandığı görülmektedir. Yüksek oranlı diğer görüşlerde ise; eğitim politikalarındaki değişikliklerin etkinlikleri çeşitlendirmek ve materyal bulma konusuna daha fazla zaman harcamayı zorunlu kıldığı; tutarsız ve kısa süre sonra terk edilen değişikliklerin iş yükünü artırdığı, kaynak ve zaman israfına neden olduğu dile getirilmiştir. Belirtilen bir olumlu görüşte ise katılımcı; değişikliklerin kendisini olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Bal (2011) tarafından yapılan çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Araştırma, katılımcı öğretmenlerin değişen eğitim politikalarının iş yükü ve öğretim yöntemleri üzerindeki etkilerini ele aldığını göstermektedir. Genel olarak, öğretmenler sık sık değişen politikaları olumsuz karşılamakta, değişikliklerin uzun vadeli ve düşünülerek yapılması gerektiğini vurgulamaktadır. Çınar (2009) tarafından yapılan çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Politika değişikliklerinin öğretmenlerin iş

yükünü artırdığı, kaynak ve zaman israfına neden olduğu görüşleri öne çıkmaktadır. Ancak, bazı katılımcılar değişikliklerin olumlu etkilerini deneyimlediklerini ifade etmektedir.

### Öneriler

Küreselleşmenin eğitim politikalarına etkisine yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla yapılan araştırmada varılan sonuçlar ışığında aşağıda belirtilen öneriler geliştirilmiştir:

- Katılımcı öğretmenlerce de belirtildiği üzere; eğitim politikalarının sık sık değiştirilmesinin eğitim sisteminin yaz-boz tahtasına dönmesine, öğretmen ve öğrencilerde güven ve uyum sorunlarına neden olduğu, bu nedenle eğitim politikalarının istikrarlı ve uzun soluklu olmasına dikkat edilmesi ve değişikliklerin özenle planlanması, sahada görev yapan yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinin dikkate alınmasının elzem olduğu,
- Küreselleşmenin getirdiği kültürel erozyon ve kimlik kaybı endişelerinin giderilebilmesi için eğitim politikaları ve müfredatı ile öğrencilerin kendi kimliklerini ve kültürel değerlerini koruyabilmelerinin desteklenmesi,
- Öğrencilerin dünyaya ve olaylara bakış açılarını genişletmek, teknolojik ve bilimsel çalışmaları teşvik etmek amacıyla yetenekli öğrencilerin yurt dışında eğitim görmesi, farklı coğrafya ve kültürleri tanınması ve birikimlerinden yararlanması konularında daha fazla destek sağlanması,
- Öğretmenlerin küreselleşme sürecine uyum sağlamaları ve yeni teknolojilere ve öğretim yöntemlerine uyum sağlamaları için eğitim ve destek programları oluşturulması, önerilmektedir.

### Referans

- Bal, M., S. (2011). Tarih, sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenlerinin etkinlik algılarının incelenmesi. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (1), 163-179.
- Bozkurt, V. (2000), *Küreselleşmenin insani yüzü*, İstanbul, Alfa Yayınları.
- Cepni, S. (2010). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Akademi Kitabevi
- Çelik, V. ve Gömleksiz, M., N. (2000). A critical examination of globalization and its effects on education. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 10(2), 133-144.
- Çınar, İ. (2009). Küreselleşme, eğitim ve gelecek. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 2(1), 14-30.
- Dağlı, A. (2007). Küreselleşme karşısında Türk eğitim sistemi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*. 9(1), 1-13.
- DPT. (1995). Dünyada küreselleşme ve bölgesel entegrasyonlar. İslam Ülkeleri İlişkileri Özel İhtisas Komisyonu Dünyada Küreselleşme ve Bölgesel Bütünleşmeler Alt Komisyon Raporu, (Kitap 2), <http://ekutup.dpt.gov.tr/>. web adresinden 23.08.2023 tarihinde alınmıştır.
- Dumlu, N., S. (2009). *İlköğretim birinci kademe velilerinin yeni ilköğretim programına ilişkin algılarının incelenmesi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Erdem, E. ve Demirel, Ö. (2002). Program geliştirmede yapılandırıcılık yaklaşımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 81-87
- Erginer, A. (2006). *Avrupa birliği eğitim sistemleri*. Türk Eğitim Sistemiyle Karşılaştırmalar. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Eserpek, A. (1978). Eğitim ve sosyal değişme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 10 (1-2), 123-141.
- Giddens, A. (2000). *Elimizden kaçıp giden dünya*. (Çev. Osman Akınhay), İstanbul, Alfa Yayınları.
- Hesapçiođlu, M. (2001). *Postmodern/küresel toplumda eğitim, okul ve insan hakları. 21. yüzyılda eğitim ve Türk eğitim sistemi*. İstanbul: Serdar Eğitim Araştırma Yayıncılık Ltd. Şti
- Karip, E. (1996). Etkili eğitim sistemlerinin geliştirilmesi. *Eğitim Yönetimi Dergisi*, 2,245-247.
- Mcburnie, G. (2001). Globalization: a new paradigm for higher education policy. *Higher Education in Europe*, 26(1), 11-26.
- Merriman, W. ve Nicoletti, A. (2008). Globalization and american education. *The Educational Forum* ( 72)1, 8-22.
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. Erişim: [http://ttkb .meb.gov.tr/](http://ttkb.meb.gov.tr/)  
Erişim Tarihi: 18.07. 23.
- Özdemir, S., M. (2011). Toplumsal değişme ve küreselleşme bağlamında eğitim ve eğitim programları: kavramsal bir çözümleme. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 85-110.
- Özgan, H. ve Turan, E. (2010). *Yapılandırıcı yaklaşımın uygulanmasında karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik öğretmenlerin yöneticilerden beklentileri*. IX. Ulusal Sınıf Öđretmenliđi Sempozyumu, Elazığ, 724- 729.
- Şen, Ş. (2007). *Eğitim açasından toplumsal değişme ve yenileşme*. (ed. E. Karip) Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: Pegem A Yayıncılık, 173-189.
- Şentürk, İ., K. (2007). *Küreselleşmenin eğitim fakülteleri üzerine etkileri*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Şişman, M. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Variş, F. (1988). *Eğitimde program geliştirme: teori ve teknikler*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. 11. Baskı, Ankara: Seckin Yayıncılık.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yılmaz, E. (2004). *Eğitimde çağdaş yaklaşımlar*. Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü Özel Meralcan Okulları, Samsun
- Yin, R. K. (2003). *Case study research. Design and methods* (5th Edition). Thousand Oaks, California: Sage Pub.